

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вишого навчального закладу)
Філологічний факультет
Катедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенцицького

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В. о. декана філологічного факультету
доц. Крехмальний Р.О.
«31» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ БОЛГАРСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська (назва спеціалізації)
факультет	<u>Філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма "Історія болгарської літератури" для студентів 4 курсу за спеціальністю 035 "Філологія", спеціалізацією 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська, «31» серпня 2023 р.

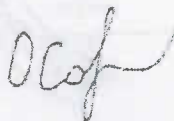
Розробник: **Бушко Галина Олегівна**, кандидат філологічних наук, доцент катедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Робоча програма розглянута на засіданні катедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

Завідувач катедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

«31» серпня 2023 р.

(підпис)

(доц. Сорока О. Б.)
(прізвище та ініціал)

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокола № 1 від «31» серпня 2023 р.

«31» серпня 2023 р.

Голова

(підпис)

(доц. Крохмальний Р.О.)
(прізвище та по батьку)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u>	Нормативна	
	Спеціальність <u>035 Філологія</u>		
Модулів – 2	Спеціалізація <u>035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин – 105		7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання:		Лекції	
7 семестр:	10 год.	14 год.	
аудиторних – 2	Практичні, семінарські		
самостійної роботи студента – 1,25	10 год.	14 год.	
8 семестр:	Лабораторні		
аудиторних – 2	год.	год.	
самостійної роботи студента – 1,15	Самостійна робота		
	25 год.	32 год.	
	Індивідуальні завдання: год.		
	Вид контролю: Екзамен у 8 семестрі.		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія болгарської літератури» є ґрунтовне оволодіння знаннями з курсу історії болгарської літератури. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія болгарської літератури» є ознайомлення студентів з основними фактами і тенденціями розвитку болгарської літератури, засвоєння цих знань і умінь застосовувати їх на практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

факти і тенденції історії розвитку болгарської літератури

вміти :

аналізувати художні твори, літературні явища, вписувати їх у відповідний контекст.

3. Програма навчальної дисципліни «Історія болгарської літератури»

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 9

Модернізм у болгарській літературі в міжвоєнний період

Тема 1. Болгарська література після Першої світової війни. Представники літературного авангарду.

Тема 2. Вплив експресіонізму на творчість Гео Мілева та його еволюція як мистецтвознавця та теоретика

Тема 3. Універсальність творчості та естетичні погляди А. Далчева

Тема 4. Феномен болгарського літературного авангарду. Творчість Н. Фурнаджієва, А. Разцветникова та А. Каралійчева.

Тема 5. Місце Й. Йовкова у розвитку болгарської повісті. Світогляд та оригінальність стилю

Змістовий модуль 10

Болгарська література після Другої світової війни

Тема 1. Динаміка розвитку болгарської літератури після Другої світової війни.

Тема 2. Досягнення у розвитку болгарського роману. Д. Димов, Д. Талев, Е. Станев

Тема 3. Екзистенційні мотиви у творчості Й. Радічкова та Б. Райнова

Тема 4. “Квітневе покоління” в поезії 60-х рр. ХХ ст. Л. Левчев, К. Павлов, С. Цанев та Х. Фотев

Тема 5. Література 70-80-х років ХХ століття. Провідні тенденції в розвитку болгарської драматургії.

Змістовий модуль 11

Сучасна болгарська література

Тема 1. Постмодернізм у болгарській літературі. Значення болгарської літературної періодици 90-х рр. ХХ ст. для розвитку сучасних літературних процесів

Тема 2. Болгарська література кінця ХХ – початку ХХІ ст.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	сп	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 9						
Модернізм у болгарській літературі в міжвоєнний період						
Тема 1. Болгарська література після Першої світової війни. Представники літературного авангарду		2	2			5
Тема 2. Вплив експресіонізму на творчість Гео Мілева та його еволюція як мистецтвознавця та теоретика		2	2			5
Тема 3. Феномен болгарського літературного авангарду. Творчість Н. Фурнаджієва, А. Разцветникова та А. Каралійчева		2	2			5
Тема 4. Універсальність творчості та естетичні погляди А. Далчева		2	2			5
Тема 5. Місце Й. Йовкова у розвитку болгарської повісті. Світогляд та оригінальність стилю		2	2			5
Разом – змістовий модуль 9		10	10			25
Усього годин	45	10	10			25
Модуль 2						
Змістовий модуль 10						
Болгарська література після Другої світової війни						

Тема 1. Динаміка розвитку болгарської літератури після Другої світової війни		2	2			5
Тема 2. Досягнення у розвитку болгарського роману. Д. Димов, Д. Талев, Е. Станев		2	2			5
Тема 3. Екзистенційні мотиви у творчості Й. Радічкова та Б. Райнова		2	2			4
Тема 4. “Квітнєве покоління” в поезії 60- х рр. ХХ ст. Л. Левчев, К. Павлов, С. Цанев та Х. Фотев		2	2			4
Тема 5. Література 70-80-х років ХХ ст. Провідні тенденції в розвитку болгарської драматургії		2	2			4
Разом – змістовий модуль 10	42	10	10			22
Змістовий модуль 11						
Сучасна болгарська література						
Тема 1. Постмодернізм у болгарській літературі. Значення болгарської літературної періодици 90-х рр. ХХ ст. для розвитку сучасних літературних процесів		2	2			5
Тема 2. Болгарська література кінця ХХ – початку ХХІ ст.		2	2			5
Разом – змістовий модуль 11	18	4	4			10
Усього годин	60	14	14			32

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поетика збірки “Да бъде ден!” Політична сатира у поезії Христо Смирненського	2
2	Редакторська діяльність Гео Мілева. Місце в літературному та суспільному житті Болгарії журналів “Везни” і “Пламяк”	2
3	Європейські реалії у збірках А. Далчева “Париж” та “Ангельт на Шартър”	2
4	Соціальна та громадська проблематика у збірках Н. Фурнаджієва “Пролетен вятър”, А. Разцветникова “Жертвени клади”, А. Каралієва “Ръж”	2
5.	Култ краси у творчості Й. Йовкова	2
6.	Ідеологія та естетика болгарської літератури другої половини 40-х – початку 50-х рр. ХХ ст.	2
7.	Проблематика романів Д. Димова “Поручик Бенц”, “Тютюн”, “Осъдени души”	2
8.	Філософські та міфологічні сюжети у творчості Й. Радічкова та Б. Райнова	2
9.	“Тиха лірика” поетів “квітнєвого покоління”	2
10.	Розкриття сутності людського буття та реальності у п’єсах С. Стратієва “Празни стаи”, С. Цанева “Всички луди ме обича” та Х. Бойчева “Обратно броене”	2
11.	Діяльність болгарських періодичних видань “Ах, Мария”, “Алтера”, “Витамин Б.”, “Литературен вестник”, “Панорама”, “Съвременник”, “Факел” та їх вплив на розвиток сучасної літератури	2
12.	Болгарсько - українські літературні взаємини кінця ХХ – початку ХХІ ст.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ідейно-естетичні суперечки у творчості Христо Смирненського	5
2	Вплив експресіонізму на творчість Гео Мілева. Розкриття загубленої людської сутності у поемі “Септември”. “Антологія болгарської поезії” як найкраща болгарська антологія того часу	5
3	“Септемврийската література” та форми літературного авангарду	5
4	Полеміка збірки А. Далчева “Прозорец”	5
5	Військова проза Й. Йовкова “Утрото на паметния ден”, “Те победиха”, “На старата граница”, “Последна радість”	5
6	Розвиток та становлення болгарської літературної критики 40-50-х рр. ХХ ст.	5
7	Філософсько-естетичні погляди на історію у творчості Е. Станева та Д. Талева, А. Дончева, В. Мутафчієвої	5
8	Поетика творчості Й. Радічкова та Б. Райнова	4
9	Нові тенденції в розвитку болгарської поезії 60-х років ХХ ст.	4
10	Екзистенційні питання в драматургії 70-80- х рр ХХ ст.	4
11	Зародження та розвиток постмодернізму	5
12	Тенденції в болгарській літературі ХХІ ст.	5
	Разом	57 год.

7. Індивідуальні завдання

В методології організації навчання болгарської літератури закладено особистісно зорієнтований (студентоцентристський) підхід, який покликаний на створення умов для розвитку особистості студента, зокрема творчого підходу до реалізації завдань, розвитку наукового мовлення майбутнього дослідника, удосконалення навичок групування і презентації матеріалу, письмового аналізу художнього твору, формування критичного мислення.

8. Методи навчання

Виклад матеріалу здійснюється за допомогою таких методів навчання: лекція, ілюстрація, робота з книгою (читання, реферування, цитування), дискусія, презентація. Студенти матимуть можливість виявити свою креативність і продемонструвати особливості бачення літературного процесу, взявши участь у заняттях і виконавши курсовий проєкт.

9. Методи контролю

Усне опитування на практичних заняттях (фронтальне та індивідуальне). Наприкінці модуля проводиться перевірка знань. Бали, отримані студентом за темами змістових модулів 9-12 будуть враховані у підсумковій поточній оцінці у 8-му семестрі.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Тестовий контроль Модуль 1	Тестовий контроль Модуль 2	Іспит	Сума	
Змістовий модуль 9					Змістовий модуль 10					Змістовий модуль 11					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12				
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	7	7	50	100

Оцінювання знань студентів: максимальна кількість балів за поточну успішність – 50, на іспиті – 50

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
A	90 – 100	5	Відмінно
B	81-89	4	Дуже добре
C	71-80		Добре
D	61-70	3	Задовільно
E	51-60		Достатньо

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

11. Методичне забезпечення

Підручники з історії болгарської літератури, презентаційні та ілюстративні матеріали, літературознавчо-критичні часописи і дослідження, комп'ютер.

12. Рекомендована література

Основна

1. Антологія болгарської поезії : в 2 т. / упоряд. приміт. Д. Білоуса. К. : Дніпро. 1974.
2. Алипиева А. Българската поезия от 60-те години на XX век. На повърхността. Под повърхността. С., 2004.
3. Антов П. Поезията на 1990-те: Българско и постмодерно. Т. 3. С., 2010.
4. Грибовська О. І., Мальярчук М. Д. Історія болгарської літератури (ІХ-XX ст.). Львів: Вища школа. 1973.
5. Дойнов П. Българската поезия в края на XX век. С., 2007.
6. Дойнов П. Българският соцреализъм. С., 2011.
7. Игов С. Три класически случая: Романите на Димитър Димов, Димитър Талев и Емилиян Станев. С., 2014.
8. Йорданов А. Своечуждият модернизъм. С., 1993.
9. Йорданов Н. Българската драма. Поглед от периферията на текста. С., 2002.
10. Игов С. Българската литература XX век – От Алеко Константинов до Атанас Далчев. С., 2000.
11. История на българския театър. Т. 4. Българският театър между двете световни войни на XX век. София: Институт за изследване на изкуствата, 2011.
12. Пенчев Б. Българският модернизъм. Конструирването на Аза. София: УИ “Св. Климент Охридски”, 2003.
13. Радославов И. Българска литература. 1880-1930. С.: УИ “Св. Климент Охридски”, 1992.
14. Трайкова Е., Шишкова М., Речник по нова българска литература (1878–1992). София: Хемус, 1994.
15. Свенціцький І. Нариси з історії болгарської літератури. Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1957.

16. Сугарев Е. Българският експресионизъм. София: Народна просвета, 1988.
17. Стефанов В. Българска литература ХХ век. София: Анубис, 2003.
18. Українська література в загальнослов'янському і світовому контексті: У 5 т. К., 1987. Т.1.
19. Хаджикосев С. Българският символизъм. София: Български писател, 1979.

Допоміжна

1. Атанасов В. Генеративните функции на художествения текст и поемата “Септември”. *Критически текстове за Гео Милев, Христо Смирненски, Никола Вапцаров, Димитър Димов и Димитър Талев: В помощ на зрелостниците и кандидатстудентите* / Състав. Д. Михайлов. Велико Търново, 1997.
2. Атанасов В. Йордан Йовков. Диалогът между два Йовкови разказа (“Другоселец” и “По жицата”). *Теми и прочити на българската литература*, С., 1999.
3. Атанасов В. Йордан Йовков: старопланински слухове и легенди – символи и информация. *Теми и прочити на българската литература*, С., 1999.
4. Бумбалов Л. Лабиринтите на Психея. Г. Райчев и психологическите търсения на българската белетристика между двете световни войни, София: Наука и изкуство, 1988.
5. Българското драматургично наследство. Нови прочити. ИК “П. Венедиков”, НАТФИЗ “Кр. Сарафов”, София, 2006.
6. Василев С. Разсъбличането на метафорите: *Личности, творби и сюжети в българската литература на ХХ век*. Велико Търново: Слово, 2007.
7. Величие и трагизъм в поемата “Септември” на Гео Милев. Литературни коментари, анализи, разработки: За кандидатстуденти, зрелостници и ученици : [В 2 ч.] : Ч. 2. *Елин Пелин - Димитър Талев* / Л. Николова и др.; Под ред. на Л. Николова. С., 2000. С. 192 – 204.
8. Господинов Г. Поезия и медия. Кино, радио и реклама у Вапцаров и поетите на 40-те години на 20 век. С., 2005.
9. Димитрова Е. Стилът на Фурнаджиев. *Литературна мисъл*, 1982. Кн. 7.
10. Игов С. Поет на града (Христо Смирненски). *Творби от българската класика*. С., 1995.
11. Йорданов А. Гео Милев. *Своечуждият модернизъм*, С., 1993.
12. Кирова М. Неслученият канон. Български писателки от Възраждането до Втората световна война, София: Алтера, 2009.
13. Кирова М. Йордан Йовков. Митове и митология. София: Полис, 2001.
14. Константинова Е. Въображаемо и реално. Фантастиката в българската художествена проза. С., 1987.
15. Критическото наследство на българския модернизъм. (Съст.: Е. Сугарев, Е. Димитрова, Ц. Атанасова.) Т. 1 – 4. С., 2009.
16. Ликова Р. Авангардизъм в българската литература в контекста на европейския модернизъм. *Литературен живот между двете войни*, С., 1995, № 1.
17. Ликова Р. Литературен живот между двете войни. Т. 1 – 2. С., 1995–1996.
18. Русева В. Аспекти на модерността в българската литература от 20-те години. Велико Търново: Алфа, 1993.
19. Станков И. Асен Разцветников – скръбният, нежният, Велико Търново: Алфа, 1993.
20. Станков И. Йовковото творчество, Велико Търново: Слово, 1995.
21. Тодоров Ц. Въведение във фантастичната литература. С., 2009.
22. Трайкова Е. Българските литературни полемики. София : Карина М, 2001.
23. Цанева М. Христо Смирненски и развоят на българската поезия. *Автори, творби и проблеми*. С., 1990.
24. Янев В. Христо Смирненски. Маскарадът и празникът. Пловдив: Унив. изд. Паисий Хилендарски, 2000.
25. Янев С., Борисова Б., Петков С. Атлас на българската литература 1878–1914. Пловдив: Жанет – 45, 2004.

Интернет-ресурси

<http://bgmodernism.com/>

<https://bglitcritics.org>

<http://www.dictionarylit-bg.eu>